

Resolució 36/2022, de 20 de gener

Número d'expedient de la Reclamació: 1072/2021

Administració reclamada: Àrea Metropolitana de Barcelona

Informació reclamada: Un expedient o/i informes sobre tarifes de l'aigua.

Sentit de la resolució: Estimació

Resum: D'acord amb aquests preceptes, la GAIP és competent per tramitar i resoldre aquesta Reclamació. També ho és en el cas que la sol·licitud d'informació de la que deriva la Reclamació sigui una petició d'accés al propi expedient obert formulada per una persona interessada, a l'empara de la legislació de procediment administratiu, d'acord amb les consideracions fetes per la Resolució de 23 de desembre de 2015, en relació amb la Reclamació 17/2015, seguides per nombroses resolucions posteriors de la GAIP. Una altra qüestió debatuda per les parts és la de si la sol·licitud s'ha de regir pel dret d'accés a la informació pública regulat per l'LTAIPBG o pel dret de les persones interessades a l'expedient regulat per la legislació de procediment administratiu, amb la derivada, també polèmica, de si s'hauria produït o no silenci administratiu amb efectes estimatoris en alguna de les sol·licituds de l'empresa reclamant. A la vista de la informació sol·licitada (eventuals expedient o/i informes que fonamentin la conclusió de l'AMB de què no és procedent incrementar la tarifa de l'aigua per al 2021), com es veurà més endavant, és indiferent el règim jurídic aplicable a les sol·licituds de la persona reclamant (inclosa la valoració de si s'ha produït o no silenci administratiu i els seus efectes), per declarar el seu dret a la informació sol·licitada. El cas és que algunes respostes de l'AMB a les sol·licituds de l'empresa reclamant poden generar una certa expectativa d'existència d'algun tipus de document (es digui informe, estudi o qualsevol altra denominació) del qual es derivi la conclusió de què no estaria justificat l'increment de tarifes per al 2021. El fet de poder acreditar una cosa en certa manera pot dur a pressuposar l'existència d'algun estudi que fonamenti aquesta afirmació. A la vista de les anteriors consideracions, és procedent concloure declarant el dret de l'empresa reclamant a l'expedient o/i als informes sol·licitats, així com a què, en cas que no existeixin, l'AMB així ho posi de manifest formalment, ja que la manca d'una informació pública determinada, especialment si hi ha indicis o expectatives de la seva possible existència, també és informació pública.

Paraules clau: Àrea Metropolitana. Empresa interessada. Expedients. Informes. Tarifes. Servei d'abastament. Existència de la informació. Procediment administratiu.

Ponent: Josep Mir Bagó

Antecedents

1. El 2 de desembre de 2021 entra a la GAIP la Reclamació 1072/2021, presentada per l'empresa gestora del cicle integral de l'aigua contra l'Àrea Metropolitana de Barcelona (AMB), en relació amb la sol·licitud indicada a l'antecedent següent. La persona reclamant no sol·licita el procediment de mediació previst a l'article 42 de la Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern (LTAIPBG) i regulat pels articles 36 a 41 del Reglament de la GAIP, aprovat pel Decret 111/2017, de 18 de juliol (RGAIP).

2. L'1 d'octubre de 2021 l'empresa reclamant reitera a l'AMB la petició de vista a l'expedient pel qual es congelen per a 2021 les tarifes de l'aigua per a 2020.
3. El 4 de novembre de 2021 l'AMB contesta en els següents termes a l'empresa reclamant: "En relació a les darreres instàncies 9266 de 28 de setembre de 2021 i 9414, d'1 d'octubre de 2021, ens remetem a la resposta que us va ser donada el passat dia 28 de setembre a l'anterior instància vostra de 13 de juliol de 2021(6468) sobre el mateix assumpte. Tanmateix, pel que fa als silencis esgrimits en aquest darrer escrit, us fem avinent el següent: La sol·licitud d'Aigües de Barcelona de 19 de maig de 2021 (instància 3983), fou contestada per part de l'AMB en data 2 de juliol, tot considerant que té la condició d'interessada en el vigent expedient tarifari. Així ho acceptà i assumí l'esmentada companyia quan, posteriorment, la seva instància de sol·licitud de 13 de juliol de 2021, es fonamentà en la seva condició d'interessada d'acord amb la Llei 30/2015, d'1 d'octubre, de procediment administratiu comú de les administracions públiques i, de manera coherent, no feu esment a la Llei 19/2014, de 29 de desembre, de Transparència, Accés a la Informació Pública i Bon Govern. Tal i com ja s'ha esmentat, aquesta sol·licitud va ser contestada per l'AMB en data 28 de setembre de 2021".
4. La Reclamació presentada el 2 de desembre de 2021 fa les següents consideracions: L'AMB "a finals d'octubre del 2020 va anunciar en premsa la congelació de les tarifes del servei de subministrament d'aigua que presta Aigües de Barcelona previstes per a l'any 2020 per a l'annualitat 2021, les quals es troben regulades a l'Ordenança reguladora de les prestacions patrimonials públiques no tributàries (PPPNT), aprovada pel Consell Metropolità de data 29 d'octubre de 2020 (...) El Consell d'Administració d'Aigües de Barcelona, a la seva sessió de data 10 de març de 2021, va acordar, davant el congelament de la tarifa per a l'any 2021, instar a l'AMB al compliment de les obligacions econòmiques en aquest sentit amb l'adopció a tal efecte de les mesures escaients. Com a resposta a la comunicació realitzada de l'acord del Consell d'Administració d'Aigües de Barcelona, en data de 12 de maig de 2021 el Gerent de l'AMB va trametre a aquesta companyia un informe elaborat per la Direcció de Serveis del Cicle de l'Aigua en el que expressament s'indica que a la vista de les dades aportades per Aigües de Barcelona en relació als ingressos i costos previstos pel període 2021-2023, s'havia conclòs, per part de l'AMB, que la tarifa aprovada per a l'any 2020 cobreix les despeses tarifàries d'aquestes obligacions econòmiques de l'any 2021, essent, a l'entendre de l'AMB, procedent la congelació acordada. (...) Davant d'aquesta resposta, Aigües de Barcelona, en data de 19 de maig de 2021, va presentar una sol·licitud de vista i còpia íntegra de l'expedient administratiu en el marc del qual, i en relació amb el compliment d'aquestes obligacions relatives al reconeixent de les despeses tarifàries, es conclòia per part de l'AMB que la tarifa aprovada per l'any 2020 cobreix les despeses tarifàries de l'any 2021, tot fent referència expressa a què en particular es tingués vista i còpia de l'informe o informes que s'hagin pogut emetre per part del Servei de Supervisió de Concessions i/o la Direcció

de Serveis del Cicle de l'Aigua per tal de concloure en aquest sentit. La petició es fonamentava tant en base a la condició d'interessada que ostentava aquesta companyia en relació a aquell expedient administratiu (art. 4.1 b) i c) i 53.1a) de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del Procediment Administratiu Comú de les Administracions Públiques i art. 26 de la Llei 26/2010, del 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya), així com en base al dret d'accés previst a la Llei 19/2014, de 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern (en endavant, Llei de Transparència). (...) En data de 2 de juliol de 2021, es va rebre escrit de resposta per part del Director de Serveis del Cicle de l'Aigua de l'AMB, en el que, reconeixent la condició d'interessada d'aquesta companyia, fa una remissió a l'anterior comunicació de l'AMB, de data de 12 de maig de 2021, en la qual, sense incloure cap justificació, afirmava que "les conclusions de l'AMB, un cop analitzades les dades aportades per aquesta companyia, van ser que la tarifa aprovada per l'any 2020 cobreix les despeses tarifàries de l'any 2021", reiterant-se així mateix que "per part de l'AMB es van analitzar les dades aportades per la companyia i es va comprovar que, aplicant la previsió per l'any 2021, resultaria acreditat que els ingressos de la companyia continuen cobrint les despeses sense incórrer en pèrdues". Per tant, a la pràctica, i sense una tramitació efectiva de la sol·licitud, denega l'accés a Aigües de Barcelona a l'expedient administratiu que es pretén. En relació a aquesta resposta, és important assenyalar que: aquesta té lloc quan ja havia transcorregut més d'un mes de la petició formulada per Aigües de Barcelona i, per tant, des de la vessant de la Llei de Transparència, la sol·licitud formulada havia quedat estimada per silenci administratiu conforme a allò previst en el seu article 33 en relació amb l'article 35; en tot cas, el reconeixement de la condició d'interessada d'Aigües de Barcelona la situa en una posició reforçada respecte del dret d'accés previst a la Llei de transparència. (...) Que davant l'escrit de resposta on no es donava trasllat de l'expedient ni tampoc s'oferia una resposta fonamentada - tot vulnerant els drets i garanties bàsics de tot aquell qui ostenta la condició d'interessat en un expedient administratiu-, així com davant l'incompliment del propi dret d'accés a la informació pública reconegut pel silenci administratiu, Aigües de Barcelona va reiterar de nou la seva petició en data de 13 de juliol de 2021. (...) Que, atès que havent transcorregut més de dos mesos des d'aquella segona petició aquesta encara no havia estat atesa i se seguia produint una vulneració dels drets i garanties que atorga l'ordenament jurídic a aquesta companyia, en data de 28 de setembre de 2021 es va reiterar de nou la petició, tot manifestant que es tracta d'una petició que al no haver-se tramitat per part de l'AMB en tot cas ha estat estimada per silenci administratiu des de la vessant de l'article 24 de la Llei 39/2015 com de l'article 35 de la Llei de transparència de manera que, conformel'article 36.1 d'aquesta Llei, l'AMB disposava d'un termini de 30 dies per facilitar a Aigües de Barcelona còpia de l'expedient esmentat. Que, en aquella mateixa data de 28 de setembre de 2021 -per tant, creuant-se amb la tercera petició presentada-, l'AMB va notificar a Aigües de Barcelona la resposta relativa a la comunicació presentada el 13 de juliol de 2021 -segona petició- i en la qual, a banda de no facilitar la informació

sol·licitada, manifestava que “Pel que fa a la darrera instància que heu presentat en data de 13 de juliol respecte aquesta mateixa qüestió, no podem fer més que reiterar el ja esmentat tot recordant-vos que les conclusions de l’anàlisi de la vostra petició us varen ser traslladades a la reunió mantinguda en data de 17 de desembre de 2020”. (...) Que, atès que l’entrada de la tercera petició formulada per Aigües de Barcelona havia tingut lloc el mateix dia en què es donava resposta per part de l’AMB a la segona sol·licitud formulada, en data 1 d’octubre de 2021, aquesta companyia va reiterar de nou la petició per tal que quedés clar que continuava sense resoldre’s la sol·licitud presentada i que, per tant, en base al silenci positiu operat des de totes les vessants, l’AMB disposava d’un termini de 30 dies per facilitar a Aigües de Barcelona còpia de l’expedient esmentat (termini que havia de començar a computar-se des de la sol·licitud realitzada el proppassat 28 de setembre de 2021). En aquesta reiterada petició es recordava a l’AMB que amb la seva última resposta estava manifestant que “les conclusions de l’anàlisi de la vostra petició us varen ser traslladades a la reunió mantinguda en data de 17 de desembre de 2020” i que, per tant, aquest anàlisi i les seves conclusions havien d’estar, necessàriament imperativament per l’ordenament jurídic, recollits en un acte administratiu emès tal efecte i incorporats al respectiu expedient administratiu. (...) Que, en data de 4 de novembre 2021, l’AMB va notificar a Aigües de Barcelona la resposta relativa a les dues últimes peticions d’accés efectuades en data 28 de setembre i 1 d’octubre de 2021, on seguia sense facilitar la documentació sol·licitada -tot incomplint les obligacions que li són aplicables d’acord a les peticions efectuades i l’estimació per silenci positiu – i manifestava que “En relació a les darreres instàncies 9266, de 28 de setembre de 2021 i 9414, d’1 d’octubre de 2021, ens remetem a la resposta que us va ser donada el passat dia 28 de setembre a l’anterior instància vostra de 13 de juliol de 2021 (6468) sobre el mateix assumpte” (...) Tal i com ha quedat exposat, la primera petició d’accés a l’expedient es va presentar davant l’AMB el 19 de maig de 2021, a l’empara del dret d’accés a la informació pública previst a la Llei de transparència, així com atenent a la condició d’interessada d’Aigües de Barcelona. (...) Per tant, entenem que des de la perspectiva de la normativa administrativa general la petició no va ser degudament atesa com tampoc ho va ser des de la perspectiva de la Llei de Transparència. Règim jurídic aquest últim, en relació amb el qual és evident que en el moment temporal en què es tramet aquella comunicació de l’AMB – 2 de juliol de 2021 - ja havia operat el silenci administratiu perquè havia transcorregut més d’un mes, que és el termini que s’estableix a l’article 33.1 de la Llei de transparència (i això al marge del reconeixement de la condició d’interessat). (...) Però aquest reconeixement exprés de la condició d’interessada d’Aigües de Barcelona no impedeix, com sembla suggerir l’AMB en la seva resposta del passat 4 de novembre, fer valdre el reconeixement del silenci administratiu ja produït en base a la Llei de transparència i, menys encara amb aquesta grollera argumentació pretendre blindar l’accés a un determinat expedient, buidant de virtualitat jurídica els drets que s’ostenten com a “interessat en el procediment”, que, sempre i en tot cas comporta que tingui una posició reforçada i no, com es pretén per l’AMB, un menysteniment de

drets i garanties, impeding fins i tot, com dèiem, l'entrada en joc del dret d'accés a la informació pública. En aquest sentit, la pròpia GAIP ha determinat a la seva Resolució 156/2020, de 28 de febrer, que: (...) Per tant, queda clar que la condició d'interessada d'Aigües de Barcelona significa que aquesta companyia disposa tant de la protecció que a qualsevol ciutadà ofereix la Llei de transparència per accedir a la informació pública, com del plus de legitimitat vinculat a aquesta condició, havent de ser en tot cas l'Administració -en aquest cas, l'AMB- la principal garant del seu compliment i respecte, el que és evident que no ha succeït en aquest cas. És a dir, en tant que interessada és exigible a l'AMB que permeti la satisfacció dels drets de l'article 53.1.a) de la Llei 39/2015, això és: "a) A conèixer, en qualsevol moment, l'estat de la tramitació dels procediments en què tinguin la condició d'interessats; el sentit del silenci administratiu que correspongui, en cas que l'Administració no dicti ni notifiqui una resolució expressa dins el termini; l'òrgan competent per a la seva instrucció, si s'escau, i la resolució; i els actes de tràmit dictats. Així mateix, també tenen dret a accedir i a obtenir una còpia dels documents continguts en els procediments esmentats". (...) L'AMB reconeix la condició d'interessada d'Aigües de Barcelona a la seva comunicació de data 2 de juliol de 2021. Aquest reconeixement és de summa rellevància als efectes que aquí ens ocupen, no només des del clar dret d'accés reforçat que s'ostenta i que s'ha examinat a l'al·legació anterior, sinó pel propi fet que aquest reconeixement comprèn implícitament l'existència d'un expedient administratiu. I és que està clar que si algú revesteix aquesta condició d'interessat, l'ostenta envers un expedient que tramiti l'Administració. En efecte, només cal acudir a la normativa administrativa per constatar que la "condició d'interessat" està vinculat a l'existència d'un "procediment administratiu". I, en aquest cas, ja hem dit també que l'AMB reconeix l'existència de la realització d'una anàlisi i, en base a aquest, arribar a determinades conclusions. Així ho diu expressament en les seves respostes de 2 de juliol de 2021 (document núm. 5), quan indica que "la conclusió és doncs, com és de veure, que per part de l'AMB es van analitzar les dades aportades per la companyia i es comprovà que, aplicant la previsió per l'any 2021, resulta acreditat que els ingressos de la companyia continuen cobrint les despeses sense incórrer en pèrdues" i de 28 de setembre de 2021 (document núm. 8) quan manifesta el següent: "Pel que fa a la darrera instància que heu presentat en data de 13 de juliol respecte a aquesta mateixa qüestió, no podem fer més que reiterar el ja esmentat tot recordant-vos que les conclusions de l'anàlisi de la vostra proposta us varen ser traslladades a la reunió mantinguda en data de 17 de desembre de 2020. Queda clar que si l'AMB ha dut a terme aquest anàlisi i ha obtingut uns conclusions, ambdues coses han estat realitzades en el marc d'un procediment administratiu, havent de constar recollides de forma escrita en un acte administratiu dins del respectiu expedient (...) En definitiva, és evident la vulneració que es produeix dels drets i garanties que ostenta aquesta companyia i d'aquí l'auxili que s'interessa a aquest òrgan que actua com a garant del dret d'accés. Per tot això, sol·licita que tingui per presentat aquest escrit junt amb la documentació que s'acompanya, i tingui per formulada RECLAMACIÓ, de conformitat amb allò previst al'article 39 de la Llei de transparència i a

l'article 29 del Decret 111/2017, de 28 de juliol, pel qual s'aprova el Reglament de la Comissió de Garantia del Dret d'Accés a la Informació Pública, contra la resposta de l'AMB en data 4 de novembre de 2021, respecte la reiterada petició efectuada per Aigües de Barcelona per tal de tenir accés íntegre i còpia de l'expedient administratiu en el marc del qual s'hagi conclòs que la tarifa aprovada per l'any 2020 cobreix les despeses tarifàries de l'any 2021 i, en els seus mèrits, estimi la present reclamació, instant a l'AMB que entregui còpia de l'expedient administratiu en qüestió a aquesta companyia en format electrònic a l'adreça notificacionsab@aiguesdebarcelona.cat".

5. El 10 de desembre de 2021 la GAIP comunica la Reclamació a l'AMB i li requereix que, dins del termini de quinze dies establert per l'article 33.4 RGAIP, li trameti un informe sobre ella, així com també còpia de l'expedient de la sol·licitud d'informació de la que deriva i, en general, dels antecedents que puguin ser rellevants per resoldre la Reclamació.
6. El 10 de desembre de 2021 la GAIP admet provisionalment la Reclamació, informa a la persona reclamant sobre els aspectes més rellevants de la seva tramitació i de la posició jurídica que ostenta com a persona interessada, de conformitat amb la legislació de procediment administratiu i la de transparència i accés a la informació pública. Li demana especialment que informi a la GAIP immediatament de les comunicacions que rebí de l'Administració reclamada relatives a la informació pública sol·licitada.
7. El 14 de desembre de 2021 l'AMB demana a la GAIP l'ampliació del termini atorgat per emetre informe sobre la Reclamació, en atenció al període nadalenc. El 16 de desembre de 2021 la GAIP atorga l'ampliació de termini demanada, en 7 dies més.
8. El 12 de gener de 2022 la GAIP rep l'informe de l'AMB, que posa de manifest el següent: "El substrat real dels diversos escrits esmentats, així com també de la reclamació davant la GAIP, porten causa d'una disconformitat veritable amb el que de fons que interessa a la reclamant: la tarifa del servei d'abastament d'aigua als 23 municipis als quals l'entitat subministra, i els conceptes que es traslladen a la mateixa. Els inicis d'aquesta sèrie d'instàncies es troben en els Acords del Consell d'Administració d'Aigües de Barcelona de 10 de març de 2021, en els quals es va acordar reiterar requeriments a l'AMB de compliment d'obligacions econòmiques, com així s'efectuà en comunicacions de 12 de març de 2021. Des de l'AMB aquests acords es donaven per complerts i així es va comunicar per part del Gerent de l'AMB a la companyia, mitjançant l'informe de la Direcció del Servei del Cicle de l'Aigua de 12 de maig de 2021. Així doncs, amb la documentació de què disposava l'AMB, consistent en les dades de la presentació de les estimacions pel que fa a ingressos i costos pel període 2021-23 realitzada per la companyia el dia 17 de desembre de 2020 i els aclariments posteriors sol·licitats per l'AMB mitjançant correus electrònics, no es considerarà motivat el plantejament dels representants de la companyia d'incrementar la tarifa d'abastament per conceptes extraordinaris, incloent el Pla de Jubilació de

l'empresa ACSA-Sorigué, de tal manera que, no modificant les tarifes, es mantingueren vigents, considerant que la tarifa aprovada per l'any 2020 cobria les despeses tarifàries de l'any 2021. Arran de la resposta donada per l'AMB, per instància de 19 de maig de 2021, la companyia sol·licità còpia de l'expedient administratiu en el marc del qual, i en relació a les obligacions del Pla de Jubilació Anticipada d'ACSA-Sorigué s'hagi conclòs que la tarifa aprovada per l'any 2020 cobreix les despeses tarifàries de l'any 2021, havent de disposar, en particular, de l'Informe o Informes que a tal efecte s'hagi emès per part del Servei de Supervisió de Concessions i/o Direcció de Serveis del Cicle de l'Aigua a l'AMB. L'esmentada petició es fonamentava en la seva condició d'interessat en l'expedient administratiu i, al mateix temps, d'acord amb la Llei 19/2014, de 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern. Per part de l'AMB es donà resposta a l'esmentat escrit, en la consideració d'interessada en l'expedient tarifari, reiterant que l'AMB havia analitzat les dades que la companyia havia aportat i que, aplicant la previsió per l'any 2021, es considerava que es continuaven cobrint les despeses del servei d'abastament sense incórrer en pèrdues. És a dir que, *a priori*, no hi havia motivació que fes pensar que era oportú modificar la tarifa vigent. Cal destacar que, per part de l'AMB, es va comunicar a la companyia que, en cas de considerar que la tarifa vigent no suportava les despeses del 2021, podia presentar oficialment a l'AMB una sol·licitud de modificació de tarifa, acompanyada del preceptiu estudi tarifari que avalés les seves pretensions. En aquest sentit, cal posar de manifest, que totes les sol·licituds oficials de modificació de tarifes, acompanyades de l'estudi tarifari corresponent, s'analitzen i s'informen pel servei competent, d'acord amb el procediment establert. Sense fonamentar la seva pretensió d'incrementar la tarifa mitjançant la presentació d'un estudi tarifari davant l'AMB, el 13 de juliol la companyia va tornar a demanar vista de l'expedient administratiu en el marc del qual s'hagi conclòs que la tarifa aprovada per l'any 2020 cobreix les despeses tarifàries de l'any 2021. Aquesta petició s'efectuà tant sols a l'empara de la consideració d'interessada d'acord amb la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del Procediment Administratiu Comú de les Administracions Públiques i la Llei 26/2010, de 3 d'agost, de Règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya, en concordança amb la resposta de l'AMB de 2 de juliol de 2021. Sota aquesta consideració d'interessada doncs, en resposta al nou requeriment, en data 28 de setembre l'AMB li respongué de nou en el mateix sentit que ja s'havia comunicat anteriorment, i se li recordava que les conclusions de l'anàlisi del plantejament que la companyia havia proposat ja s'havien traslladat a la reunió que ambdues parts havien tingut el 17 de desembre de 2020. Per instància de 28 de setembre la companyia sol·licità de nou que se l'emplacés per tal de tenir accés íntegre i obtenir còpia de l'expedient administratiu en el marc del qual, i en relació amb les obligacions de Pla de Jubilació Anticipada d'ACSA-Sorigué, s'hagi conclòs que la tarifa aprovada per a l'any 2020 cobreix les despeses tarifàries de l'any 2021, *“havent-se de disposar necessàriament de l'Informe o Informes que a tal efecte s'hagi emès per part del Servei de supervisió de concessions i/o Direcció de Serveis del Cicle de l'Aigua*

de l'AMB per justificar tal conclusió". La petició aquest cop es fonamentava en la condició d'interessada en l'expedient i en la Llei 19/2014, de transparència, tot al·legant l'estimació de la petició per silenci. Cal esmentar però que, en el relat de fets, omet el fet que la instància de 13 de juliol, en què reiterava la petició, es basava tant sols en la consideració d'interessats, tal i com així se li havia reconegut. En data 1 d'octubre, és a dir, 3 dies més tard de la seva darrera instància, la companyia presentà nou escrit exigint, en base a la suposada estimació per silenci de la petició, i en el termini de 30 dies, "l'accés íntegre i còpia de l'expedient administratiu en el marc del qual, i en relació amb les obligacions del Pla de Jubilació anticipada d'ACSA-Sorigué, s'hagi conclòs (...) que la tarifa aprovada per a l'any 2020 cobreix les despeses tarifàries de l'any 2021, *havent-se de disposar necessàriament de l'Informe* o Informes que a tal efecte s'hagi emès per part del Servei de Supervisió de Concessions i/o Direcció de Serveis del Cicle de l'Aigua de l'AMB per justificar tal conclusió". En data 3 de novembre de 2021, i per motius de practicitat, es respongueren alhora les dues instàncies de la companyia, en el mateix sentit que ja s'havia respost en els anteriors escrits, si bé fent menció específica a la qüestió del silenci esgrimit, tenint en compte fonamentalment, que la petició s'havia respost amb la condició d'interessada en l'expedient, tal i com així també havia sol·licitat la companyia. Les tarifes del Servei d'abastament domiciliari d'aigua, entre altres, les d'aquesta companyia, s'aproven, com bé sap la companyia, per l'AMB d'acord amb la documentació que obra a l'expedient administratiu, basant-se fonamentalment en la sol·licitud formal de l'entitat subministradora acompanyada del preceptiu estudi tarifari i després d'efectuar la tramitació legalment prevista. Com es pot veure a través de les 5 instàncies, hi ha un gran interès de la companyia en obtenir un informe que respongui a un plantejament informal efectuat per la companyia i sobre el qual ja es va parlar en una reunió entre les parts. La normativa estableix que les tarifes romanen vigents mentre no siguin modificades. Per tant, en el cas que la companyia consideri que cal incrementar les tarifes, ja se li ha comunicat que pot presentar una sol·licitud formal que inclogui un estudi tarifari que així ho avaluï, el qual serà degudament estudiat per l'AMB i, si s'escau, s'iniciarà expedient de modificació de tarifes, com legalment procedeix, expedient en el què la companyia hi tindrà, per descomptat, la condició d'interessada. És en aquest marc doncs, en què cal dilucidar les discrepàncies que hi pugui haver entre les parts, sense que sigui la Llei de Transparència el mitjà idoni per tal d'obtenir de l'AMB la resposta pretesa per la companyia, tal i com es desprèn de l'article 29.2 de la Llei 19/2014, de 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern. Apart de les 5 instàncies, totes elles en realitat, consistentes a forçar i intentar obtenir de l'administració l'increment de la tarifa, es fa constar la multitud de trucades i correus electrònics rebuts la segona meitat del mes de setembre de 2021 instant l'accés al suposat informe".

9. El 14 de gener de 2022 la GAIP trasllada a l'empresa reclamant còpia de la documentació aportada per l'AMB.

Fonaments jurídics

1. Competència de la GAIP i contingut i abast generals del dret d'accés a la informació pública

L'article 39.1 LTAIPBG estableix que "Les resolucions expresses o presumptes en matèria d'accés a la informació pública i, si escau, les que resolguin el recurs de reposició poden ésser objecte de reclamació gratuïta i voluntària davant la Comissió de Garantia del Dret d'Accés a la Informació Pública, encarregada de vetllar pel compliment i les garanties del dret d'accés a la informació pública que regula aquest títol". L'article 29 RGAIP desenvolupa aquest precepte i concreta que també poden ser objecte de reclamació davant la GAIP les comunicacions que substitueixen les resolucions i l'incompliment material del dret d'accés, quan aquest ha estat reconegut expressament o presumpta. D'acord amb aquests preceptes, la GAIP és competent per tramitar i resoldre aquesta Reclamació. També ho és en el cas que la sol·licitud d'informació de la que deriva la Reclamació sigui una petició d'accés al propi expedient obert formulada per una persona interessada, a l'empara de la legislació de procediment administratiu, d'acord amb les consideracions fetes per la Resolució de 23 de desembre de 2015, en relació amb la Reclamació 17/2015, seguides per nombroses resolucions posteriors de la GAIP.

L'article 2.c LTAIPBG defineix el dret d'accés a la informació pública com "el dret subjectiu que es reconeix a les persones per a sol·licitar i obtenir la informació pública, en els termes i les condicions regulats per aquesta llei". Per la seva banda, l'apartat b del mateix precepte defineix la informació pública com "la informació elaborada per l'Administració i la que aquesta té en el seu poder com a conseqüència de la seva activitat o de l'exercici de les seves funcions, inclosa la que li subministren els altres subjectes obligats d'acord amb el que estableix aquesta llei".

Segons l'article 18.1 LTAIPBG, "Les persones tenen el dret d'accedir a la informació pública, a què fa referència l'article 2.b, a títol individual o en nom i representació de qualsevol persona jurídica legalment constituïda". I l'article 20.1 de la mateixa llei afegeix que "El dret d'accés a la informació pública es garanteix a totes les persones, d'acord amb el que estableix aquesta llei. El dret d'accés a la informació pública només pot ésser denegat o restringit per les causes expressament establertes per les lleis".

Així mateix, els apartats 2 i 3 de l'article 20 LTAIPBG estableixen els següents requisits i criteris per a l'aplicació dels límits legals al dret d'accés a la informació pública: "2. Les limitacions legals al dret d'accés a la informació pública han d'ésser aplicades d'acord amb llur finalitat, tenint en compte les circumstàncies de cada cas concret, s'han d'interpretar sempre restrictivament en benefici d'aquest dret i no es poden ampliar per analogia. 3. Per a aplicar límits al dret d'accés a la informació pública, l'Administració no disposa de potestat discrecional i ha d'indicar en cada cas els motius que ho

justifiquen. En la motivació cal explicitar el límit que s'aplica i raonar degudament les causes que en fonamenten l'aplicació”.

A més, els límits legals al dret d'accés a la informació pública no són d'aplicació automàtica i absoluta (l'encapçalament de l'article 21 LTAIPBG es refereix expressament a què els límits enumerats per aquest precepte “poden” dur a la denegació de l'accés sol·licitat), de manera que l'article 22 de la mateixa Llei requereix que siguin aplicats d'acord amb criteris de proporcionalitat i temporalitat: “Els límits aplicats al dret d'accés a la informació pública han d'ésser proporcionals a l'objecte i la finalitat de protecció. L'aplicació d'aquests límits ha d'atendre les circumstàncies de cada cas concret, especialment la concurrència d'un interès públic o privat superior que justifiqui l'accés a la informació.

2. Els límits del dret d'accés a la informació pública són temporals si així ho estableix la llei que els regula, i es mantenen mentre perduren les raons que en justifiquen l'aplicació”.

2. Informació sol·licitada i dret de l'empresa reclamant a accedir-hi

L'objecte d'aquest procediment és la sol·licitud de l'empresa reclamant de tenir vista i còpia íntegra de l'expedient administratiu en el marc del qual l'AMB conclou que la tarifa de l'aigua aprovada per l'any 2020 cobreix les despeses tarifàries de l'any 2021 i, en particular, de tenir vista i còpia de l'informe o informes que s'hagin pogut emetre per part del Servei de Supervisió de Concessions i/o la Direcció de Serveis del Cicle de l'Aigua per tal de concloure en aquest sentit.

L'AMB respon indicant que la pretensió de l'empresa reclamant no és altra que qüestionar el congelament de tarifes per al 2021 i argumenta que, a aquests efectes, el que hauria de fer l'empresa és presentar una sol·licitud formal amb el corresponent estudi tarifari, en comptes d'intentar fer valdre les seves pretensions mitjançant l'LTAIPBG.

El cas és, però, que les sol·licituds aportades per l'empresa reclamant demanen informació (de no demanar informació, aquesta Reclamació hauria estat inadmesa), concretament la indicada al primer paràgraf d'aquest fonament jurídic, i és sobre aquesta sol·licitud, i no sobre el procediment pertinent per obtenir un increment de tarifes, que s'ha de pronunciar la Resolució.

Una altra qüestió debatuda per les parts és la de si la sol·licitud s'ha de regir pel dret d'accés a la informació pública regulat per l'LTAIPBG o pel dret de les persones interessades a l'expedient regulat per la legislació de procediment administratiu, amb la derivada, també debatuda, de si s'hauria produït o no silenci administratiu amb efectes estimatoris en alguna de les sol·licituds de l'empresa reclamant. A la vista de la informació sol·licitada (eventuals expedient o/i informes que fonamentin la conclusió de l'AMB de què no és procedent incrementar la tarifa de l'aigua per al 2021), com es veurà més endavant, és indiferent el règim jurídic aplicable a les sol·licituds de la persona reclamant (inclosa la valoració de si s'ha produït o no silenci administratiu i els seus efectes), per declarar el seu dret a la informació sol·licitada. Per tant, no és necessari aprofundir en aquesta qüestió.

Com ja s'ha dit, l'objecte de la Reclamació són els eventuals expedient o/i informes en base els quals l'AMB conclou que no és procedent incrementar la tarifa de l'aigua per al 2021. Atesa la definició feta per l'article 2.b LTAIPBG del concepte d'informació pública, no hi ha dubte de què allò sol·licitat és informació pública, ja que es tractaria d'expedients o informes elaborats per l'Administració o/i que es troben en el seu poder i que, a més, tenen per objecte les tarifes d'un servei públic. En conseqüència, i en aplicació dels articles 18.1 i 20.1 LTAIPBG, qualsevol persona té dret a accedir-hi, llevat que hi concorrin causes legals que en puguin determinar la denegació. No s'han invocat per l'AMB límits o altres causes legals que puguin fonamentar la denegació de la informació sol·licitada, i no és plausible que n'hi pugui concórrer cap. Per tant, cal concloure en què l'empresa reclamant té dret a la informació sol·licitada, amb independència de la seva posició jurídica i del règim jurídic aplicable, perquè no s'ha de ponderar el seu dret en relació amb cap límit concurrent.

La qüestió, en aquest cas, no està tant en el dret d'accés a la informació sol·licitada -que sembla difícilment qüestionable-, sinó en l'existència efectiva de la informació en qüestió. La persona reclamant argumenta sobre la base de diversos indicis l'existència, al seu entendre obligada, de la informació sol·licitada (antecedent 4). L'AMB no contradiu obertament aquesta eventual existència, tot i que fa referència a què allò que donaria lloc a un expedient seria la sol·licitud formal de modificació de tarifes que podria presentar l'empresa reclamant, sol·licitud que no ha estat presentada. Tanmateix, s'ha de tenir en compte que la sol·licitud no es limita a l'eventual existència formal d'un expedient administratiu, sinó que també demana, específicament, accés a eventuals informes que justifiquin el manteniment de les tarifes del 2020 per a l'any 2021, informes que podrien ser objecte del dret d'accés a la informació pública amb independència de què formin part o no d'un expedient administratiu.

El cas és que algunes respostes de l'AMB a les sol·licituds de l'empresa reclamant poden generar una certa expectativa d'existència d'algun tipus de document (es digui informe, estudi o qualsevol altra denominació) del qual es derivi la conclusió de què no estaria justificat l'increment de tarifes per al 2021. És el cas de l'escrit del Director de serveis del Cicle de l'aigua d'AMB aprovat el 2 de juliol de 2021, quan afirma que "la conclusió és doncs, com és de veure, que per part de l'AMB es van analitzar les dades aportades per la companyia i es comprovà que, aplicant la previsió per l'any 2021, resulta acreditat que els ingressos de la companyia continuen cobrint les despeses sense incórrer en pèrdues. En cas que per part de la companyia es consideri que no és així, Aigües de Barcelona pot presentar un estudi tarifari que així ho justifiqui". El fet de poder acreditar una cosa en certa manera pot dur a pressuposar l'existència d'algun estudi que fonamenti aquesta afirmació.

A la vista de les anteriors consideracions, és procedent concloure declarant el dret de l'empresa reclamant a l'expedient o/i als informes sol·licitats, així com a què, en cas que no existeixin, l'AMB així ho posi de manifest formalment, ja que la manca d'una informació pública determinada, especialment si hi ha indicis o expectatives de la seva possible existència, també és informació pública.

3. Seguiment de l'execució

L'article 43.5 LTAIPBG estableix que "l'Administració ha de comunicar a la Comissió les actuacions fetes per a executar els acords de mediació i per a donar compliment a les resolucions dictades per la Comissió". Sobre la base d'aquestes comunicacions i de les efectuades per les persones interessades, la GAIP ha de fer seguiment del compliment de les seves resolucions, d'acord amb el que preveuen els articles 48 i 49 RGAIP i l'apartat 30 del seu Manual de reclamació, i pot adoptar les mesures que s'hi preveuen en cas d'incompliment.

L'article 43 LTAIPBG estableix que si l'Administració incompleix el termini establert pels acords de mediació o per les resolucions de la GAIP per lliurar la informació reclamada, les persones interessades ho poden comunicar a la Comissió perquè aquesta en requereixi el compliment; la desatenció d'aquest requeriment, vista la remissió expressa feta a aquest precepte per l'article 77.2.b LTAIPBG, ha de ser qualificada d'infracció molt greu amb relació al dret d'accés a la informació pública (que pot ser sancionada de conformitat amb els articles 81 i 82 LTAIPBG). L'article 49.2 RGAIP preveu que, als efectes anteriors, la Comissió pot posar aquests fets en coneixement dels òrgans competents per ordenar la incoació del procediment sancionador corresponent a què fa referència l'article 86 LTAIPBG.

Així mateix, l'article 25.2.k RGAIP preveu la publicació en el web de la Comissió dels casos que els seus requeriments han estat desatesos pels subjectes obligats.

4. Publicitat de les resolucions de la GAIP

L'article 44 LTAIPBG preveu que les resolucions de la GAIP s'han de publicar en el portal de la Comissió previst a l'article 25 RGAIP, amb la dissociació prèvia de les dades personals.

Resolució

Sobre la base dels antecedents i fonaments jurídics exposats, el Ple de la GAIP, en la sessió de 20 de gener de 2022, resol per unanimitat:

1. Estimar la Reclamació 1072/2021 i declarar el dret de l'empresa reclamant de tenir vista i còpia íntegra de l'expedient administratiu en el marc del qual l'AMB conclou que la tarifa de l'aigua aprovada per l'any 2020 cobreix les despeses tarifàries de l'any 2021 i, en particular, de tenir vista i còpia de l'informe o informes que s'hagin pogut emetre per part del Servei de Supervisió de Concessions i/o la Direcció de Serveis del Cicle de l'Aigua per tal de concloure en aquest sentit.
2. Requerir a l'AMB que lliuri a la persona reclamant la informació indicada a l'apartat 1 dins del termini màxim de deu dies, o bé que li indiqui formalment que la informació en qüestió no existeix, si és aquest el cas.

3. Requerir a l'AMB a informar la GAIP, dins del termini de quinze dies, de l'òrgan o la persona responsable del compliment d'aquesta Resolució, així com de les actuacions dutes a terme per complir-la.
4. Convidar a la persona reclamant que informi a la GAIP de qualsevol incidència que es produeixi amb motiu del compliment d'aquesta Resolució.
5. Declarar finalitzat el procediment relatiu a la Reclamació 1072/2021 i disposar la publicació d'aquesta resolució al web de la GAIP.

Elisabet Samarra Gallego

Presidenta

Els terminis establerts en aquesta Resolució per lliurar la informació s'han de comptar en dies hàbils (descomptant festius i dissabtes) i si no s'especifica una altra cosa comencen a partir de l'endemà de la recepció de la seva notificació per l'Administració reclamada.

L'Administració obligada pot sol·licitar a la GAIP l'ampliació del termini atorgat per fer efectiu el lliurament de la informació. Aquesta sol·licitud només pot ser admesa a consideració si és notificada a la GAIP abans que fineixi el termini fixat a la Resolució, i s'ha de fonamentar en circumstàncies que no hagin pogut ser tingudes en compte per la Comissió abans de dictar la seva Resolució. La GAIP únicament atorgarà l'ampliació sol·licitada, després d'informar-ne a la persona reclamant, si l'Administració obligada ha justificat de forma precisa i consistent la seva necessitat.

Si l'Administració obligada no lliura la informació dins del termini establert per aquesta Resolució, la persona reclamant pot posar-ho en coneixement de la GAIP, preferentment per correu electrònic adreçat a gaip@gencat.cat, per tal que la Comissió en requereixi el compliment. Mentre no s'acompleixi plenament la Resolució, la Comissió difondrà al seu web www.gaip.cat l'incompliment de l'Administració obligada, d'acord amb l'article 25.2.k RGAIP.

Si l'Administració desatén el requeriment d'execució que li adreci la GAIP, la Comissió posarà els fets en coneixement de l'òrgan competent, d'acord amb allò previst per l'article 86 LTAIPBG, i li sol·licitarà la incoació d'un procediment sancionador per infracció molt greu amb relació al dret d'accés a la informació pública, a l'empara de l'article 77.2.b LTAIPBG.

Tot això sens perjudici que la persona reclamant pugui, considerant que aquesta Resolució és un acte administratiu declaratiu de drets que vincula l'Administració, requerir-ne la seva execució davant dels Tribunals, a l'empara de l'article 29.1 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa. Aquesta acció es pot interposar després que hagin transcorregut tres mesos des que la persona afectada ha reclamat formalment i directament a l'Administració el compliment d'aquesta Resolució.

Contra aquesta resolució, que posa fi a la via administrativa, es pot interposar recurs contenciós administratiu davant el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya en un termini de dos mesos, a comptar de l'endemà de la notificació de la resolució, d'acord amb la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa.